

Vård- och omsorg
Maria Ekelund Dannert
Verksamhetschef

SKRIVELSE

Sammanhållen journal

BAKGRUND

Brister i informationsöverföring är en starkt bidragande orsak till att incidenter inträffar för patienter där det finns ett delat medicinskt ansvar och där uppgifter finns i flera vårdgivares journalsystem. En sammanhållen journal stärker patientsäkerheten för dessa patienter.

Ur ett verksamhetsperspektiv ger en sammanhållen journal effektivare och tidsbesparande flöden genom att:

- Behörig personal direkt kan ta del av journalinformation i nästa led i vårdkedjan.
- Minskar dubbeldokumentation.
- Minskar antal fax- och telefonförfrågningar om patienter från andra vårdgivare.
- Minskar oro hos hälso- och sjukvårdspersonal för att fatta felaktiga beslut i brist på information.

Sala kommun och Region Västmanland har olika IT-system för patientjournal-dokumentation, vilket har visat sig problematiskt för de patienter som får hälso- och sjukvård från båda huvudmännen. Informationsöverföringen brister och svårigheter att få fram relevanta uppgifter och statistik fördröjer vårdprocesserna. Olika verksamheter hos båda huvudmännen påtalar ständigt att informationsöverföringen måste lösas ur ett patientsäkerhetsperspektiv.

Idag är papperskopior och till viss del användning av NPÖ (Nationell Patientöversikt), sättet att sköta informationsöverföring för denna stora andel patienter som erhåller hälso- och sjukvård hos båda huvudmännen. Under pandemin har den kommunala hälso- och sjukvården tilldelats läsbehörighet i Regionens system, något som varit mycket positivt både för patientsäkerheten och samarbetet mellan vårdgivarna.

2018 startade ett samägt projekt mellan Västerås stad och Region Västmanland. Syftet med projektet var att utvärdera om ett gemensamt och integrerat IT- stöd för hälso- och sjukvård (sammanhållen journalföring) ökar patientsäkerhet, kvalitet och effektivitet i verksamheten hos såväl kommun som region. För ändamålet användes Region Västmanlands installation av journalsystemet Cosmic

Vård och Omsorg

Utvärderingen som genomfördes 2018 visade att användarna upplevde en stor förbättring i struktur, användarvänlighet, god patientöversikt och en ökad andel dokumentation i form av vårdplaner. Vidare såg man en stärkt patientsäkerhet, effektivare flöden i vårdens övergångar och att man sparade tid t.ex. genom att slippa fax och telefonsamtal.

I december 2018 fattade Äldrenämnden inom Västerås stad beslut om att införa Cosmic i alla verksamheter i egen regi. En överenskommelse undertecknades inför 2019 om att fortsätta använda en sammanhållen journal mellan Västerås stad och region Västmanland.

SAMMANHÅLLEN JOURNAL

Sammanhållen journalföring innebär att vårdgivare tillgängliggör sina journaluppgifter för varandra. En av förutsättningarna är att både den vårdgivare som tillgängliggör journaluppgifter och den som tar del av dessa har ingått avtal om, och är tekniskt anslutna till, sammanhållen journalföring.

Sammanhållen journalföring styrs av Patientdatalagen (SFS 2008: 355) och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2016:40).

Nyttor och effekter

Stärkt patientsäkerhet

Vårdgivare får direktåtkomst till medicinsk information från andra vårdgivare. Patienten behöver inte återge hela sin vårdhistorik vid varje ny vårdkontakt.

Effektivare flöden för vårdövergångar mellan vårdgivare

Behörig personal i nästa led i vårdkedjan kan direkt ta del av journalinformation. Både regioner och kommunal hälso- och sjukvård kan exempelvis ta del av information om patienter som växlar mellan att vårdas på sjukhus, i hemmet och på olika former av boenden.

Tidsbesparande

Sammanhållen journalföring minskar antal fax- och telefonförfrågningar om patienter från andra vårdgivare och är därmed tids- och arbetsbesparande.

SALA KOMMUN

Idag används journalsystemet Procapita för journalföringen inom den kommunala hälso- och sjukvården i Sala. Avtalet går ut 220930. Systemet är föråldrat och svåränvänt enligt användarna så en upphandling är nödvändig.

Vård och Omsorg

Coronakommissionen nämner i rapporten *Äldreomsorgen under pandemin, SOU 2020:80* att "Avsaknaden av en patientcentrerad sammanhållen journalföring är ett allvarligt patientsäkerhetsproblem. Regionerna och kommunerna måste vidta åtgärder för att förverkliga en sammanhållen journalföring".

Idag pågår ett stort arbete både i Västmanland och i övriga landet att ta fram lösningar för att möjliggöra en sammanhållen journalföring. I delprojektet Nära Vård Nod Sala sägs i projektplanen att en förutsättning för att lyckas är en sammanhållen journal.

Sala kommun har möjlighet att ansluta sig till samma lösning som Västerås Stad har tillsammans med Region Västmanland, som i princip är vårdgivare för alla invånare i Sala kommun som berörs av gemensamma vårdhändelser.

KOSTNAD

Kostnaden per användare och år för att använda Cosmic är i skrivande stund 12 200 kr. Vi har ca 60 medarbetare som blir användare därav en årlig kostnad på ca 732 000kr

Vi har redan idag Cosmic-link som är en modul för samverkan vid utskrivning till en kostnad av 155 000kr/år.

Den årliga kostnaden för HSL-delarna i Procapita är idag 125 000 kr, således en ökad kostnad med 607 000kr per år. En upphandling av nytt system är nödvändigt oberoende av sammanhållen journal via Cosmic vilket med största sannolikhet innebär att kostnaden ändå skulle öka, oklart dock hur mycket.

FÖRFARANDE

Då vi i princip enbart har gemensamma vårdhändelser tillsammans med Region Västmanland, är det endast i samarbetet med vår egen Region som nyttoeffekterna av en sammanhållen journal kan uppnås.

Genom att på motsvarande vis som Västerås Stad och Regionen gjorde 2019, teckna ett samverkansavtal kring sammanhållen journalföring mellan Sala kommun och Regionen, regleras förutsättningarna för samarbetet kring sammanhållen journal i länet.

Samverksavtalet mellan Sala kommun och Region Västmanland formaliserar samarbetet samt ersättning för levererad tjänst, där Regionen tillhandahåller tjänsten sammanhållen journal inom ramen för sitt avtal med Cambio.

Dagens hantering gällande informationsöverföring mellan huvudmännen medför en patientsäkerhetsrisk som är betydande. Avsaknaden av information i NPÖ gör att det systemet inte löser problemen. Regionen har ett journalinformationssystem sedan många år, som de själva äger och sköter drift och förvaltning av. Man äger alltså databaserna och informationen i dessa. Regionen äger sin egen installation av programvaran som leverantören tillhandahåller och det ger regionen rätt att använda leverantörens applikation.

Vård och Omsorg

Själva programvaran har liten betydelse för Sala kommun och ett tomt system löser inte kvalitets- och säkerhetsbristerna.

En upphandling av nytt verksamhetssystem på hela VoO pågår och kommer att läggas ut i september. Detta medför att det är av yttersta vikt att beslut om sammanhållen journal fattas innan sommaren.